

دانشگاه کردستان معاونت آموزشی

مشخصات سند	
عنوان سند: دستورالعمل تعیین ظرفیت و شرایط پذیرش دانشجوی تحصیلات تکمیلی	
نوع سند: دستورالعمل	شماره سند: ۲۴۵۲۶ / ۸ / ۰۴
ویرایش: چهارم	صفحه: ۶

اقدام کنندگان		
اقدامات	نام و نام خانوادگی	واحد سازمانی
تهیه کننده:	مراحم آشنگرف	مدیر تحصیلات تکمیلی دانشگاه
تایید کننده:	محمد رزاقی	معاون آموزشی دانشگاه
تصویب کننده:	عادل سی و سه مرده	رئیس دانشگاه

مرجع تایید و ثبت	شماره صورت جلسه	تاریخ جلسه
شورای آموزشی و تحصیلات تکمیلی	۲۴۵۲۵ / ۸ / ۰۴	۱۴۰۴ / ۰۹ / ۱۸

مقدمه

با عنایت به گسترش روزافزون دوره‌های تحصیلات تکمیلی در دانشگاه‌ها و ضرورت تضمین و ارتقای کیفیت علمی، آموزشی و پژوهشی این دوره‌ها، تدوین دستورالعملی منسجم، شفاف و کارآمد برای سامان‌دهی فرایند پذیرش و هدایت دانشجویان تحصیلات تکمیلی، ضروری می‌نماید. این دستورالعمل با هدف ارتقای عدالت آموزشی، بهینه‌سازی بهره‌برداری از ظرفیت‌های موجود و استفاده حداکثری و مؤثر از توان علمی، آموزشی و پژوهشی اعضای هیات علمی، چارچوب اجرایی لازم برای تعیین ظرفیت و نحوه و شرایط پذیرش دانشجویان تحصیلات تکمیلی در دانشگاه کردستان را تبیین می‌نماید.

تعاریف

به‌منظور تبیین مفاهیم و ایجاد وحدت رویه در اجرای مفاد این دستورالعمل، اصطلاحات و واژه‌های به‌کار رفته به شرح زیر تعریف می‌شوند:

وزارت: وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

دانشگاه: دانشگاه کردستان

پارسا: پایان‌نامه کارشناسی ارشد و رساله دکتری

ظرفیت سالانه: حداکثر تعداد پارساهایی است که هر عضو هیات علمی مجاز است در طول یک سال تحصیلی، مسئولیت راهنمایی آنان را بر عهده گیرد.

ظرفیت هم‌زمان: حداکثر تعداد پارساهایی است که هر عضو هیات علمی می‌تواند به‌طور هم‌زمان راهنمایی نماید.

ماده ۱. اهداف

- ارتقای کیفیت راهنمایی پارسا
- مدیریت ضابطه‌مند اختصاص پارساها
- ایجاد توازن میان وظایف آموزشی، پژوهش و فناوری و فعالیت‌های اجرایی اعضای هیات علمی
- افزایش کمی و کیفی تولیدات علمی مستخرج از پارساها
- بهره‌مندی از قابلیت‌های علمی اعضای هیات علمی برجسته‌ی دانشگاه

ماده ۲. نحوه محاسبه ظرفیت پذیرش اعضای هیات علمی

۱.۲ ظرفیت پذیرش دانشجویان تحصیلات تکمیلی (کارشناسی ارشد ناپیوسته و دکتری تخصصی) در هر سال تحصیلی، بر اساس ترکیبی از شاخص‌های کمی (از جمله تعداد اعضای هیات علمی تمام‌وقت و وضعیت پذیرش دانشجو در سال‌های گذشته) و شاخص‌های کیفی (از جمله مرتبه علمی و سوابق و عملکرد آموزشی و پژوهشی اعضا) و در چارچوب مصوبات وزارت، توسط شورای آموزشی تعیین و اعلام می‌شود. شورای آموزشی دانشگاه همچنین اختیار دارد در موارد ضروری و بر اساس مقتضیات آموزشی و پژوهشی، با رعایت مصالح دانشگاه، نسبت به بررسی، بازنگری و تعدیل یا تعلیق ظرفیت پذیرش در هر یک از رشته/گرایش‌های تحصیلات تکمیلی اقدام نماید.

۲.۲ با توجه به اینکه حداکثر تعداد ظرفیت اعلامی توسط دانشگاه در هر مقطع تحصیلی و هر رشته/گرایش دارای محدودیت‌های خاص و تابع قوانین و مقررات وزارت است. معاونت آموزشی دانشگاه مجاز است در هر مرحله‌ای از اعلام و اختصاص ظرفیت نسبت به هرگونه تغییر یا تعدیل ظرفیت‌های درخواستی اعضای هیات علمی اقدام نماید.

۳.۲ شرط کلی استفاده از ظرفیت پذیرش دانشجویان تحصیلات تکمیلی، اشتغال تمام‌وقت عضو هیات علمی در دانشگاه و دریافت پایه استحقاقی در یک سال منتهی به تاریخ اعلام ظرفیت است. هرگونه وضعیت استخدامی غیر از حضور تمام‌وقت (از قبیل مأموریت، مرخصی بدون حقوق، نیمه وقت، فرصت مطالعاتی، بازنشسته، وابسته و موارد مشابه) تابع محدودیت‌های ظرفیت مندرج در مواد این دستورالعمل خواهد بود.

ماده ۳. ظرفیت پایه و نحوه اعمال ظرفیت‌های مازاد

۱.۳ ظرفیت پایه پذیرش سالانه و ظرفیت راهنمایی هم‌زمان دانشجویان تحصیلات تکمیلی برای هر عضو هیات علمی بر اساس مرتبه علمی و در هر مقطع تحصیلی، مطابق جدول ۱ تعیین می‌شود:

جدول ۱: ظرفیت پایه پذیرش دانشجوی تحصیلات تکمیلی اعضای هیات علمی

مرتبه علمی	کارشناسی ارشد سالانه	دکتری سالانه	مجموع سالانه	کارشناسی ارشد هم‌زمان	دکتری هم‌زمان
استادیار	۳	۱	۴	۶	۲
دانشیار	۴	۲	۶	۸	۵
استاد	۵	۲	۷	۱۰	۶

۱.۱.۳ پذیرش دانشجویان بین‌الملل در مقاطع تحصیلات تکمیلی، حداکثر تا ۵۰ درصد به ظرفیت پذیرش سالانه و تا ۲۵ درصد به ظرفیت پذیرش هم‌زمان هر عضو هیات علمی - براساس ظرفیت‌های مندرج در جدول ۱ قابل افزایش است. در صورت درخواست مدیریت روابط بین‌الملل در ارتباط با رشته/ گرایش‌های پرمقتضی، امکان بازنگری در میزان پذیرش دانشجویان بین‌الملل در شورای آموزشی دانشگاه وجود دارد.

۲.۱.۳ پذیرش دانشجویان به شیوه‌ی استادمحوری در ظرفیت محاسبه نمی‌شود.

۳.۱.۳ راهنمایی پارسای تقاضامحور که منجر به عقد قرارداد رسمی با یک سازمان بیرونی گردیده باشد، در ظرفیت محاسبه نمی‌شود.

۴.۱.۳ سایر انواع پذیرش مازاد، مطابق آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های وزارت (مانند قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت) در شورای آموزشی دانشگاه تعیین تکلیف خواهد شد.

۲.۳ در صورت مأموریت عضو هیات علمی به سایر دستگاه‌ها و سازمان‌ها با حفظ وظایف آموزشی و پژوهشی، ظرفیت وی به صورت زیر اعمال می‌شود:

- مأموریت در شهرستان محل استقرار دانشگاه: کاهش ۲۵ درصدی ظرفیت.

- مأموریت خارج از شهرستان محل استقرار دانشگاه: کاهش ۵۰ درصدی ظرفیت.

۳.۳ در صورت درخواست عضو هیات علمی جهت استفاده از دوره فرصت مطالعاتی خارج از کشور و یا مرخصی بدون حقوق بیش از یک نیم‌سال، ظرفیتی جهت راهنمایی پارسا تا مراجعت عضو در نظر گرفته نخواهد شد.

۴.۳ در صورتی که به دلایلی مانند مرخصی بدون حقوق، فرصت مطالعاتی خارج از کشور، قطع همکاری، بیماری جدی و موارد مشابه، ادامه راهنمایی به پیشنهاد گروه آموزشی و پس از تصویب شورای آموزشی دانشکده و دانشگاه، به سایر اعضای هیات علمی گروه واگذار شود، در این صورت به تشخیص شورای آموزشی دانشگاه این ظرفیت می‌تواند به عنوان مازاد لحاظ شود.

۵.۳ هر عضو هیات علمی می‌تواند هم‌زمان دو دانشجوی تحصیلات تکمیلی از سایر دانشگاه‌های دولتی را صرفاً با اخذ مجوز قبلی از معاونت آموزشی دانشگاه راهنمایی کند.

۶.۳ در گروه‌های فاقد دوره دکتری و یا در صورت عدم درخواست پذیرش دانشجوی دکتری، مشروط به اینکه عضو هیات علمی واجد شرایط پذیرش دانشجوی دکتری باشد، ظرفیت استفاده نشده وی،

با رعایت ضوابط مربوط، قابل انتقال به ظرفیت سالیانه و هم‌زمان پذیرش در مقطع کارشناسی ارشد خواهد بود.

۷.۳ ظرفیت پذیرش و راهنمایی دانشجویان کارشناسی ارشد برای اعضای هیات علمی جدیدالاستخدام به شرح زیر تعیین می‌گردد:

- سال اول پس از استخدام: به تشخیص گروه آموزشی حداکثر یک دانشجو، صرفاً به صورت راهنمایی مشترک و به صورت «استاد راهنمای دوم» همراه با یکی از اعضای هیات علمی گروه؛ راهنمایی مستقل در این سال مجاز نیست.

- سال دوم پس از استخدام: به تشخیص گروه آموزشی حداکثر دو دانشجو به صورت راهنمایی مشترک، یا یک دانشجو به صورت راهنمایی مستقل.

- از سال سوم به بعد: بهره‌مندی کامل از ظرفیت پذیرش و راهنمایی دانشجویان کارشناسی ارشد مطابق جدول این دستورالعمل مجاز است.

۸.۳ راهنمایی رساله دکتری توسط هر عضو هیات علمی برای نخستین بار، منوط به احراز هم‌زمان شرایط زیر است:

- راهنمایی حداقل سه پایان‌نامه کارشناسی ارشد کامل و خاتمه‌یافته در رشته/گرایش مرتبط (به صورت مستقل یا معادل مشترک آن)، به نحوی که دست کم یک پایان‌نامه به صورت مستقل راهنمایی شده باشد.

- داشتن حداقل دو سال سابقه تدریس در مقاطع تحصیلات تکمیلی در دانشگاه محل خدمت، مورد تأیید گروه آموزشی و دانشکده.

- دارا بودن حداقل ۲۵ امتیاز حاصل از مقالات علمی - پژوهشی منتشرشده در مجلات معتبر، بر اساس امتیازدهی سامانه پژوهشی دانشگاه، به نحوی که عضو هیات علمی حداقل دارای ۱۲/۵ امتیاز، به عنوان نویسنده مسئول باشد.

- حداکثر نیمی از امتیاز موردنیاز، می‌تواند از محل گزارش طرح‌های پژوهشی و فناوری برون‌دانشگاهی یا انتشار کتاب یا فصل کتاب تأمین شود.

۹.۳ در صورت عدم دایر بودن رشته دکتری در تخصص عضو هیات علمی متقاضی، آن دسته از اعضای هیات علمی که تمایل به جذب دانشجوی دکتری از طریق گروه‌های متولی دوره دکتری را دارند، در صورت وجود ارتباط تخصصی بین حوزه تخصصی ایشان و رشته/گرایش دکتری مورد نظر،

می‌توانند به‌عنوان استاد راهنمای مشترک، با سهم برابر با یکی از اعضای هیات علمی گروه متولی دوره دکتری، نسبت به درخواست پذیرش دانشجوی دکتری اقدام نمایند. پذیرش دانشجوی دکتری به این شیوه، در ظرفیت اعضای هیات علمی گروه متولی دوره دکتری محسوب نخواهد شد.

۱۰.۳ اعضای هیات علمی در شرف بازنشستگی - برای دوره کارشناسی ارشد تا یک سال و برای دوره دکتری تا دو سال پیش از تاریخ بازنشستگی - صرفاً به‌عنوان استاد راهنمای مشترک مجاز به راهنمایی دانشجویان تحصیلات تکمیلی هستند.

۱۱.۳ اعضای هیات علمی بازنشسته می‌توانند بر اساس مصوبه گروه آموزشی و تأیید دانشکده و معاونت آموزشی دانشگاه، به‌عنوان استاد راهنمای دوم در پارساها همکاری نمایند.

۱۲.۳ ظرفیت راهنمایی هر عضو هیات علمی در تاریخ اعلام ظرفیت (طبق تقویم آموزشی دانشگاه)، بر اساس آخرین حکم کارگزینی صادر شده تا آن تاریخ تعیین می‌شود. ملاک عمل تاریخ صدور حکم است.

۱۳.۳ صرفاً در صورتی که در کارنامه آموزشی دانشجو، وضعیت «اخراج» یا «انصراف» ثبت شده باشد، کسر آن دانشجو از مجموع ظرفیت دانشجویان تحت راهنمایی عضو هیات علمی مجاز خواهد بود.

ماده ۴. ظرفیت تشویقی برای اعضای هیات علمی دارای دستاوردهای شاخص

اعضای هیات علمی دارای دستاوردهای شاخص در حوزه‌های پژوهشی، آموزشی، فناوری، تقاضامحور یا بین‌المللی، علاوه بر ظرفیت‌های مقرر در این دستورالعمل، مجاز به دریافت ظرفیت تشویقی برای راهنمایی رساله دکتری به شرح زیر هستند:

۱.۴ در صورتی که عضو هیات علمی شامل بندهای زیر شود به ازای هر بند یک ظرفیت و حداکثر دو ظرفیت به مجموع همزمان پذیرش دانشجوی دکتری وی اضافه خواهد شد:

- انتخاب به‌عنوان عضو هیات علمی نمونه کشوری یا سرآمد آموزشی/پژوهشی توسط وزارت.
- معرفی به‌عنوان چهره ماندگار یا دارندگی نشان دانش یا پژوهش.
- انتخاب به‌عنوان استاد ممتاز توسط هیات ممیزه دانشگاه.
- انتخاب به‌عنوان برگزیده اصلی جایزه مصطفی(ص) (نشان عالی علم و فناوری جهان اسلام).

۲.۴ در صورتی که عضو هیات علمی شامل بندهای زیر شود حداکثر یک ظرفیت در یک سال به مجموع

همزمان پذیرش دانشجوی دکتری وی اضافه خواهد شد:

- قرار گرفتن در فهرست دانشمندان یک یا دو درصد برتر، بر اساس ارائه گواهی از معاونت پژوهش و نوآوری دانشگاه.
- ثبت اختراع با ارائه گواهی معتبر ملی از سازمان پژوهش‌های علمی و صنعتی ایران یا بین‌المللی در حوزه تخصصی عضو هیات علمی، با تصدیق مراجع ذیصلاح و تأیید بالاترین مرجع ذی‌ربط دانشگاه.
- کسب رتبه اول تا سوم در جشنواره‌های علمی خوارزمی، رازی و فارابی؛ در خصوص طرح‌های برگزیده عضو یا دانشجوی تحت راهنمایی وی.
- تألیف مقاله داغ به عنوان نویسنده مسئول یا هم‌نویسی / نویسنده مسئول در مقالات منتشر شده در مجلات نمایه‌شده Nature^۱ و Science^۲.
- راهنمایی مشترک یک دانشجوی دکتری یا دو دانشجوی کارشناسی ارشد با اعضای هیات علمی دانشگاه‌های معتبر خارج از کشور، مشروط بر آن که رتبه دانشگاه مقصد بر اساس یکی از رتبه‌بندی‌های شانگهای^۳، تایمز^۴، کیواس^۵ و لایدن^۶.

۳.۴ در صورت احراز امتیاز پژوهشی بالاتر از میانگین گروه آموزشی یا دانشکده، بر اساس امتیازات

اصیل پژوهشی و مطابق امتیازدهی سامانه پژوهشی دانشگاه، در سه سال منتهی به تاریخ اعلام ظرفیت، یک ظرفیت به مجموع همزمان پذیرش دانشجوی دکتری عضو هیات علمی در همان سال اضافه خواهد شد.

ماده ۵. این دستورالعمل شامل ۵ ماده، در جلسه مورخ ۱۸ آذر ماه ۱۴۰۴ شورای آموزشی دانشگاه به تصویب

رسید و از تاریخ تصویب لازم‌الاجرا است.

^۱شاپا: ۰۰۲۸-۰۸۳۶

^۲شاپا: ۰۰۳۶-۸۰۷۵

^۳Shanghai

^۴Education Higher Times

^۵QS

^۶Leiden